

ПОЛОЖЕННЯ
про портфоліо викладача
Чемеровецького медичного фахового коледжу
Вступ

Портфоліо викладача - це збір і систематизація матеріалів, що висвітлюють професійні та педагогічні знання та вміння викладача вирішувати завдання своєї фахової діяльності, вибирати стратегію й тактику професійної поведінки та призначене для оцінювання професійного зростання педагогічного працівника за визначений період часу.

Створення портфоліо дозволяє викладачу детально проаналізувати свою педагогічну діяльність, вибрати напрямок подальшого зростання, спланувати роботу із самоосвіти та узагальнити кращий педагогічний досвід, підготувати його до поширення серед членів педагогічного колективу.

I. Портфоліо як засіб представлення власної педагогічної діяльності під час атестації

1.1. Портфоліо викладача (від італ. portfolio - портфель, тека з документами):

- це спосіб фіксації, накопичення матеріалів, що демонструють рівень педагогічного зростання викладача та уміння вирішувати завдання своєї професійної діяльності, рівень активності в навчальних та позааудиторних видах діяльності;
- альтернативна форма оцінки професіоналізму і результативності роботи викладача при проведенні атестації на відповідність заявленій кваліфікаційній категорії, під час творчих звітів циклових комісій.

1.2. Мета портфоліо:

- оцінювання роботи викладача по темі самоосвіти, характеру його діяльності;
- відстеження творчого і професійного зростання;
- сприяння формуванню навичок рефлексії (самооцінки);
- врахування результатів, досягнутих педагогічним працівником у різних видах діяльності: навчальній, виховній, творчій, методичній, дослідницькій.

1.3. Складання портфоліо дозволяє:

- **викладачу:** реально представити результати своєї праці; побачити свої резерви; мати стимул до безперервного самовдосконалення;
- **адміністрації:** здійснювати безперервну діагностику результатів педагогічної діяльності викладачів.

1.4. Головне призначення портфоліо - можливість продемонструвати найбільш значимі результати практичної діяльності викладача для оцінки своєї професійної компетенції, такі як реалізовані проекти, участь в олімпіадах і конкурсах, проведені викладачем дослідження.

1.5. Практична значущість портфоліо:

- атестація викладача;
- ліцензування, атестація, акредитація закладів фахової передвищої освіти;
- систематизація діяльності викладача;
- творчі звіти циклових комісій;
- як стимулюючий чинник.

2.Вимоги до портфоліо

2.1. Вимоги до оформлення портфоліо:

- *достовірність* - матеріали, подані викладачем, повинні відповідати дійсності;
- *об'єктивність* - у відгуках та рецензіях повинна відобразитися різностороння точка зору;
- *конкретність і науковість* - розкриття компонентів педагогічної діяльності (методів, прийомів, способів і ін.) на основі прикладів педагогічної діяльності, відповідність описуваних компонентів їх визначенням в теорії педагогіки;
- *наочність результатів роботи* - все сказане повинно підтверджуватися прикладами або документально;
- *цілісність, системність, тематична завершеність* представлених матеріалів - послідовний опис компонентів в чіткому взаємозв'язку їх значимості;
- *структуризація матеріалів, логічність і лаконічність* всіх письмових пояснень;
- *цілеспрямованість автора* на самовдосконалення.

2.2. Вивченню і опису підлягають будь-які компоненти, що використовуються викладачем в певній системі та дають позитивний результат (метод, технологія, окремий прийом, спосіб, засіб і ін.)

При цьому оптимально розглядається досягнення найкращого результату в даних умовах при мінімальних витратах часу і зусиль усіх учасників навчально-виховного процесу.

2.3. Вивченню і узагальненню підлягають:

- цілісна система педагогічної діяльності;
- система роботи викладача з визначеної методичної проблеми;
- використання одного ефективного прийому;
- досвід освоєння нових або взятих з минулого, але адаптованих до сучасних умов, технологій (наприклад, проєктний метод навчання).

2.4. Коментар до портфоліо має відображати власні думки викладача щодо його діяльності, давати повну картину його творчого зростання і може бути представлений у вигляді *окремого листа, виступу, короткого параграфа з вираженням своїх думок, есе, пояснювальної записки.*

3. Основні складові портфоліо

3.1. Портфоліо педагогічного працівника містить такі розділи: *портфоліо документів, портфоліо робіт, портфоліо рейтингу.*

3.2. Портфоліо документів. Даний розділ включає наступні вкладки: «Візитна картка» та «Портфель сертифікованих досягнень».

Розділ «*Візитна картка*» включає *інформацію про автора:*

- прізвище, ім'я по батькові, рік народження;
- освіта (що і коли закінчив, отримана спеціальність і кваліфікація за дипломом);
- трудовий і педагогічний стаж роботи в даному закладі освіти.

Розділ «*Портфель сертифікованих (документованих) досягнень*» містить матеріали, що відображають *досягнення педагогічного працівника в різних напрямках:*

- підвищення кваліфікації (назва структури, де прослухані курси, рік, місяць, проблематика курсів);
- копії документів, що підтверджують наявність вчених і почесних звань;
- нагороди, грамоти, листи подяки, дипломи різних конкурсів.

3.3. Портфоліо робіт. Даний розділ включає наступні вкладки: «Професійна компетентність», «Методична скарбничка» («Творче досє»), «Дослідження і творчість».

Розділ «*Професійна компетентність*» включає матеріали, що відображають основні напрями і види діяльності, опис основних форм і напрямів творчої активності:

- методичні матеріали, що свідчать про професіоналізм викладача: обґрунтування вибору освітньої програми і комплекту навчально-методичної літератури; обґрунтування вибору використовуваних освітніх технологій; обґрунтування використання в своїй практиці тих або інших засобів педагогічної діагностики для оцінки навчальних результатів; використання інформаційно-комунікативних технологій в навчально-виховному процесі, технологій навчання *із* здібними студентами та слабшими у навчанні студентами;
- робота в регіональному методичному об'єднанні, циклової комісії, співпраця з методичним кабінетом базового медичного коледжу та іншими установами;
- участь в професійних і творчих педагогічних конкурсах; участь в предметних тижнях і тижнях професії; творчих звітах;
- організація і проведення семінарів, «круглих столів», майстер-класів;
- проведення наукових досліджень; розробка авторських програм;
- підготовка інформаційних повідомлень, рефератів, доповідей, статей, інших документів.

Розділ «*Методична скарбничка*» або «*Творче досє*» - матеріали що відображають стан та рівень:

- методичної діяльності: моделі занять, методичні розробки занять, аналіз занять, публікації;

- роботи зі студентами: опис творчих робіт студентів, науково-дослідні (пошукові) роботи студентів, результати участі в олімпіадах, конкурсах, сценарії позааудиторних заходів;
- досвіду роботи: його формування (і заповнення в портфоліо) відбувається поступово, із зростанням професійної майстерності.

Узагальнення кращого (перспективного) педагогічного досвіду здійснюється в різних формах:

- створення навчально-методичного або навчально-наочного посібника;
- виступ з доповіддю на педагогічній конференції, семінарі, курсах підвищення кваліфікації;
- створення фотоальбому або відеофільму;
- презентація досвіду в електронному варіанті, написання статті та ін.

Розділ містить наступні документи:

- список творчих робіт, рефератів, навчально-дослідницьких (пошукових) робіт, проєктів, виконаних студентами з дисципліни;
- список переможців олімпіад, конкурсів, змагань, інтелектуальних марафонів;
- сценарії позааудиторних заходів, фотографії і відеотека із записом проведених заходів (виставки, наочні екскурсії, КВН, брейн-ринги);
- програми роботи предметних гуртків і факультативів.

У творчому досьє подається карта творчого зростання викладача (творчих, проєктних, дослідницьких робіт, опис його авторських методик, розробок, програм; зведення про основні напрями його творчої активності, участі в наукових конференціях, конкурсах, педагогічних читаннях, проходженні курсів підвищення кваліфікації).

Розділ «Дослідження і творчість» - це матеріали, що підтверджують набуття самоосвіти, участь в семінарах, конкурсах, участь в методичному об'єднанні, цикловій комісії, участь в експериментальній роботі, творчі роботи викладача.

3.4. Портфоліо рейтингу умовно включає два пакети документів: *рейтинг педагогічної діяльності та відгуки про цю діяльність*.

Матеріали даного розділу повинні давати уявлення про динаміку результатів педагогічної діяльності викладача, що атестується, за певний період.

Цей розділ включає:

- матеріали про результати освоєння студентами освітніх програм і сформованості у них ключових компетентностей з дисципліни, що викладається;
- порівняльний аналіз діяльності викладача за останні три роки на підставі контрольних зрізів, участі студентів в олімпіадах і конкурсах;
- результати поточної і підсумкової атестації студентів та ін.

У діагностиці успішності викладача містяться результати оцінки і його самооцінки: особи викладача, педагогічної діяльності, педагогічного спілкування, якості освітнього процесу (аналіз роботи за три роки: зрізи знань, підсумки успішності, навчальне навантаження викладача, програмний банк, використання сучасних технологій, результати олімпіад, план розвитку кабінету).

Відгуки включають характеристики ставлення викладача до різних видів діяльності, представлені адміністрацією коледжу, колегами, батьками, а також самоаналіз діяльності викладача:

- відгук про творчу роботу, виступ на педагогічних читаннях, педраді;
- рецензії на статті, методичні бюлетені про проведені відкриті заняття та виховні заходи, висновки про якість виконаної роботи (творчої, дослідницької);
- резюме, підготовлене викладачем, з оцінкою власних професійних досягнень.

Перелік відгуків може бути наступним:

1. Відгуки адміністрації про професійну діяльність викладача.
2. Відгуки батьків про професійну діяльність викладача.
3. Відгуки студентів про професійну діяльність викладача.
4. Грамоти, дипломи, нагороди за участь в конкурсах, оглядах та ін.
5. Самоаналіз викладача щодо реалізації навчальної програми.
6. Самоаналіз викладача за атестаційними і акредитаційними показниками.
7. Аналіз адміністрацією журналів динаміки досягнень студентів групи.
8. Рейтинг викладача серед педагогічних працівників навчального закладу (критерії затверджені методичною радою коледжу).

4. Оформлення портфоліо

4.1. Портфоліо включає такі елементи:

- **титульний аркуш** (з вказівкою освітньої установи, **П.І.Б. викладача**);
- **зміст з переліком матеріалів**, включених у відповідні розділи портфоліо (з вказівкою сторінок);
- **практична частина**, що складається з матеріалів по розділах портфоліо, що свідчать про професіоналізм педагогічного працівника і результативність його діяльності;
- **висновки**.

4.2. Портфоліо представляється педагогічним працівником у експертну комісію не пізніше, ніж за 2 тижні до засідання комісії.

4.3. Експерти (1-2 особи), призначені наказом, розглядають представлені матеріали і пишуть рецензію.

У рецензії вказується:

- відповідність представленого матеріалу вимогам на заявлену кваліфікаційну категорію;
- повнота розкриття професійних досягнень і ефективності педагогічної діяльності того, хто атестується;
- позитивні сторони і недоліки професійної діяльності;
- оцінка роботи;
- інші питання на розсуд рецензентів.

Оформлення портфоліо не відрізняється процедурою оформлення від інших документів, що свідчать про професіоналізм педагогічного працівника.

5. Захист портфоліо

5.1. Презентація портфоліо - форма атестаційного випробування, в ході якого педагогічний працівник, що атестується, представляє атестаційній групі підтвердження свого професіоналізму і результатів педагогічної діяльності у формі структурованого портфоліо.

5.2. Захист портфоліо проводиться на відкритому засіданні експертної групи (на семінарі, на відкритому засіданні циклової комісії, атестаційної комісії тощо) у декілька етапів:

- презентація портфоліо;
- відповідь на питання по суті представлених документів;
- ознайомлення викладача, що атестується, з рецензіями на роботу;
- пояснення викладача, що атестується, щодо зауважень рецензентів;
- обговорення результатів захисту членами експертної групи;
- доведення до викладача, який атестується, висновків і рекомендацій атестаційної комісії.

5.3 Формами презентації власної педагогічної діяльності (портфоліо) можуть бути:

- виставки навчально-методичних матеріалів; слайд-шоу;
- доповідь, що супроводжується комп'ютерним показом за допомогою майстра презентацій PowerPoint тощо.

5.4 Для презентації портфоліо педагогічному працівнику відводиться 25-30 хвилин. В ході презентації той, хто атестується, повинен обґрунтувати, як представлені матеріали свідчать про його професійну компетентність.

Презентація - це нескорочений виклад розділів портфоліо. Основна мета презентації - в короткий час представити основні результати виконаної роботи за певний період часу (три роки, міжатестаційний період).

5.5. Якість презентації при захисті портфоліо оцінюється за наступними показниками:

- відповідність змісту презентації змісту портфоліо;
- виділення основних результатів діяльності
- якість викладу матеріалу.

6.Оцінювання портфоліо

6.1. Вважається, що презентація була успішною, якщо вона відповідала змісту портфоліо, в ній представлені основні результати, отримані автором, якість володіння матеріалом висока.

6.2. Членами комісії задаються питання по суті представлених в портфоліо матеріалів (не більше 5-7 питань). Автор портфоліо відповідає на питання, ілюструючи свою відповідь (при необхідності) наочними матеріалами

з портфоліо. Відповіді на питання мають бути короткими і стосуватися лише суті поставленого питання.

6.3. Секретарем комісії зачитуються рецензії на представлений педагогічним працівником портфоліо. Автор дає пояснення до зауважень рецензентів.

6.4. Обговорення результатів захисту членами експертної групи проводиться на закритому засіданні без присутності того, хто атестується. В ході засідання обговорюються представлені викладачем матеріали.

6.5. Оцінка представленого працівником портфоліо проводиться комісією відповідно до даного Положення. Вважається, що викладач успішно захистив портфоліо, якщо представлені в портфоліо матеріали свідчать про те, що:

- педагогічний працівник веде активну співпрацю з методичним кабінетом, використовує на заняттях різноманітні інноваційні методи і форми роботи, враховує при взаємодії зі студентами їх індивідуальні особливості, знає сучасні технології навчання і методи діагностики рівня інтелектуального і особистого розвитку студентів;
- пізнавальна активність студентів висока, вони показують стійкі позитивні результати за підсумками перевірки рівня знань, беруть участь в олімпіадах, конкурсах, інтелектуальних марафонах;
- постійно ведеться позааудиторна робота з дисципліни;
- навчально-методичне і технічне оснащення навчального кабінету (дисципліни) відповідає сучасним вимогам і постійно удосконалюється.

6.6. При експертизі портфоліо необхідно звернути увагу на актуальність тематики і проблематики форми роботи, а також оцінити участь в них особи, що атестується:

- активно: автор, промовець, консультант;
- пасивно: слухач, спостерігач.

6.7. При проведенні експертизи інноваційної і експериментальної діяльності особи, що атестується, необхідно визначити, чи використані результати його роботи в діяльності навчального закладу, на рівні області, міста. Якщо є відгуки про роботу, то які і від кого отримані.

6.8. За наявності публікацій оцінюється їх актуальність, наукова новизна, практична спрямованість і впровадження в практику коледжу або регіону.